

Jaarverslag 2023

CROSSROADS LIMBURG
connecting innovation and ambition

Partner in

**GEZONDSTE
REGIO**

Voorwoord

Hoe verdienen we in de regio Noord-Limburg onze boterham, en hoe zorgen we ervoor dat we dat ook in de toekomst goed kunnen blijven doen? Zodat het iedereen die woont en werkt in de regio goed gaat, en we de Gezondste Regio worden. Positieve impact op de economie én de samenleving. Brede welvaart zogezegd, dat is waar we voor gaan in Noord-Limburg. Dáár zijn we bij Crossroads Limburg mee bezig. De vraagstukken die zich daarbij voordoen zijn steeds complexer. Het succes van onze regio hangt dan ook af van de mate waarin wij erin slagen stevig samen te werken.

2023 was het jaar van de plannen voor 2024 – 2028. Wij stelden een nieuwe ontwikkelagenda op: waar moeten we aan werken om de regio te versterken? Dat hebben we niet van achter het bureau gedaan, maar juist van onderop. Iedereen die iets wilde inbrengen en bijdragen is in de mogelijkheid gesteld mee te werken. Op basis van die brede inbreng zijn er twee rode draden opgenomen: **toekomstbestendig ondernemen en het creëren van maatschappelijke waarde**. Beide ondersteunen en versnellen we door aan vier thema's te werken: Duurzaamheid, Human Capital, Gezondheid en Kennisdeling en Innoveren. Dit natuurlijk met speciale aandacht voor de sectoren waar onze regio sterk in is: maakindustrie, agrofood, logistiek, leisure en gezondheid.

Aan de hand van jaarlijkse actieplannen geven we samen met alle partners uitvoering aan de agenda. Onze belangrijkste taak, **verbinden**, hebben we gelukkig na de Covid-periode weer volop fysiek kunnen oppakken. We hebben veel mensen met elkaar in contact gebracht, geïnformeerd en geïnspireerd zoals bijvoorbeeld met het event over de enorme opgave waar de Zorg voor staat. Met zorgpartners, regio, maatschappelijke partners en ondernemers zoeken we naar oplossingen. De opgezette Lean-academy helpt ondernemers weer in het optimaliseren van hun processen. En het KIRI-tree project is een mooi voorbeeld van multi-helix samenwerking in de agri-food en bouw. Aanplant van vele hectaren bomen, die een nieuw verdienmodel zijn voor agrariërs en duurzame bouwmaterialen opleveren. Een win-win situatie waar we samen naar op zoek zijn.

In 2023 hebben we vooral de contacten met Noord-Limburgse ondernemersverenigingen weer stevig aangehaald. We bezochten bestuursvergaderingen en ledenbijeenkomsten om ondernemers nog beter te bereiken en te activeren in alle programma's en projecten. Ook versterkten we de

samenwerking met Keyport (triple helix organisatie in Midden-Limburg) in een gezamenlijk Agrofoodprogramma en een programma voor de Maakindustrie. Op logistiek vlak werken we nauw samen met Supply Chain Valley. We weten elkaar te vinden.

Op Limburgs schaalniveau is van beide kanten geïnvesteerd in de samenwerking met de provincie en LIOF. Op Zuid-Nederlands niveau deden we dat via ENZuid, het samenwerkingsverband van de drie provincies, alle regionale ontwikkelingsmaatschappijen in Zuid-Nederland en het ministerie van Economische Zaken. Daarnaast werken we met diverse partijen aan de ontwikkeling van de Brightlands Campus Greenport Venlo en van fieldlabs. Allemaal om de regio te versterken.

We startten nieuwe projecten waarin bedrijfsleven, onderwijs en overheden samenwerken. Ook brachten we ondernemers, overheid en onderwijs bij elkaar om input te leveren voor de aanvraag van de **nieuwe regiodeal**. Bovendien zijn we gehuisvest op de Brightlands Campus Greenport Venlo: een plek waar veel partijen elkaar ontmoeten en van waaruit de samenwerking nóg sterker kan en moet worden. De nieuwe regiodeal biedt hiervoor volop kansen. Ik ben dan ook trots om te zien dat we hier vanuit onze samenwerking in Crossroads Limburg een waardevolle bijdrage aan kunnen leveren.

Het is onze sterke overtuiging dat de beste oplossingen voor soms complexe regionale opgaven tot stand komen via goede en structurele samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners.

Welke resultaten we vanuit die gezamenlijke inzet in 2023 bereikt hebben, leest en ziet u in dit verslag.

Mocht u vragen of opmerkingen hebben, dan verneem ik dat graag,

Angely Waajen-Crins

Directeur Crossroads Limburg

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave.....	3
Waar gaat het om?.....	4
Wat is onze opdracht?.....	5
Waar richten we ons op?.....	6
Wat hebben we in 2023 gerealiseerd?	7
Duurzaamheid	7
Human Capital	13
Gezondheid	16
Kennisdeling en innovatie	18
Organisatie.....	24
Verzelfstandiging	24
Innovatieve Ontwikkelagenda 2024-2027	24
Evenementen.....	25
Bezoeken.....	25

Waar gaat het om?

Als Triple-Helix organisatie pakt Crossroads Limburg de opgave naar een brede welvaart samen op. Dat doen we in slimme systemen die bijdragen aan oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, human capital, gezondheid en kennisdeling en innovatie. Zo wordt het woon-, werk- en leefklimaat verbeterd en worden we de Gezondste Regio.

Wat is onze opdracht?

We stimuleren projecten die concreet bijdragen aan de doelen **toekomstbestendig ondernemen** en het **creëren van maatschappelijke waarde**. We zijn een innovatieplatform en we trekken op met organisaties en overheden die innovatie in de regio ondersteunen. Denk hierbij aan o.a. de banken, Brightlands Campus Greenport Venlo, ondernemersverenigingen, LIOF en de acht regiogemeenten. Wij zorgen voor het loopvermogen om ondernemers en onderwijsinstellingen uit de regio aan de juiste netwerken of overlegtafels te koppelen.

Waar richten we ons op?

TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN

Bedrijven toekomstbestendiger maken door innovatiekracht in de regio te vergroten. Daarbij focussen we op de opgaven: duurzaamheid, human capital, gezondheid en kennisdeling en innoveren in de sectoren: maakindustrie, agrifood, logistiek, zorg en leisure.

MAATSCHAPPELIJKE WAARDE

Het creëren van maatschappelijke waarde (of besparen van maatschappelijke kosten) als gevolg of onderdeel van een project. Dat doen we met bedrijven, kennis- en onderwijsinstellingen, maatschappelijke partners en zorginstellingen. Daarbij focussen we op de maatschappelijke en sociale kant van de opgaven en hoe oplossingsrichtingen een positief effect kunnen hebben op de mens en het woon- werk- en leefklimaat.

Duurzaamheid

1. Verduurzamen van bedrijfsprocessen.
2. Transformeren naar circulaire processen.

Human Capital

3. Aantrekken en behouden van talent in de regio.
4. Creëren van een toekomstbestendige beroepsbevolking.

Gezondheid

5. Werken aan een houdbaar zorgsysteem.
6. Aandacht voor leefomgeving, recreatie en toerisme.

Kennisdeling en innoveren

7. Zorgen dat bedrijven bijblijven op de inhoud.
8. Innoveren in de 'grenzen' van markten.

Wat hebben we in 2023 gerealiseerd?

CEL

Programma Circulaire Economie Limburg (hierna CEL) wordt geformaliseerd met partners: LIOF, LWV, Zuyd Hogeschool, Keyport, ESZL, LLTB, Provincie Limburg en Crossroads Limburg.

De komende jaren investeert CEL in initiatieven om de circulaire beweging in Limburg te stimuleren en te versterken. Dit door een aanbod ondersteuningsmiddelen dat aansluit op de taal van ondernemers, hun motivatie en strategische belangen. Iedere partner draagt zorg voor zijn/haar eigen gebied en programma. Waar in dit programma circulaire projecten en initiatieven worden uitgerold wordt dit gedeeld onder CEL.

Met dit doel voor ogen gaan de CEL-partners het veld in om het gesprek aan te gaan over de knelpunten en de thema's waarmee ondernemers worstelen. *“We gaan onder andere kleinschalige en branchegerichte inspiratiesessies, workshops en innovatiecafés organiseren. Verder zullen we podcasts en succesverhalen delen. We doen alles om stapsgewijs doelbewust circulair ondernemen in de praktijk te realiseren.”*

In 2023 heeft Crossroads bijgedragen aan de totstandkoming van dit programma.

Circular Hub

De Circular Hub is een project uit het Maakprogramma van het thema Circulaire Producten en Productieprocessen. Crossroads heeft de subsidieaanvraag voor dit project geschreven en begeleid tot uiteindelijke indiening.

Circulariteit en duurzaamheid zijn uit meerdere optieken zeer belangrijk, waaronder het verminderen van de druk op schaarse grondstoffen, terugdringen van afval, benutten van economische voordelen, creëren van werkgelegenheid en verbetering van productontwerp en sterkere ketens. Dit biedt voordelen voor bedrijfsleven, overheid, onderwijs en de gehele maatschappij. De regio is niet voor niets één van de koplopers op gebied van circulariteit. (in 2013 is de Regio Venlo in New York al uitgeroepen als duurzame cradle to cradle hoofdstad van de wereld!). Het is een voordeel dat er in Noord-Limburg veel maakbedrijven in diverse sectoren aanwezig zijn. Circulair design kan met steun van de juiste kennisinfrastructuur bij diverse producten relatief snel toegepast worden, en zorgt voor concurrentie voordeel en levert een belangrijke bijdrage aan de Sustainable Development Goals (SDG).

Alles kan in de regio circulair bedacht en gemaakt worden. Zo werken we verder aan de versterking van onze koploperspositie. Land van de Makers (hierna LvdM), de grootste vereniging gelijkgestemde maakbedrijven uit de regio, wil de motor zijn die de maaksector in deze strategie verankerd. Door samen te werken in triple helix verband op de belangrijkste bedrijfsoverstijgende thematieken, bedrijven aan elkaar te (ver)binden en samen

inhoudelijke kennis- en innovatieprojecten te doen resulteert dit in sterkere bedrijven, sterkere netwerken van bedrijven, gezonde economische groei, uitbreiding van importantie op het wereldtoneel, een aantrekkelijke regio met een krachtige identiteit en behoud- en aantrekking van talent. Noord-Limburg telt ca 280 (maak)bedrijven. Voorliggend voorstel is de vulling van een verdieping in de 'Land van de Makers flat circulaire producten & productieprocessen' (zie

afbeelding).

Deelnemende partijen:

- Alle leden LvdM
- Brightlands Campus
- 25 bedrijven tbv maturity scan

Status per 1/1/24: Project moet nog formeel worden ingediend voor RIA enveloppe 5A (Q1) of 6(Q4).

Bioplastics

Bioplastics is een project uit het Maakprogramma van het thema New Technologies. Crossroads heeft de subsidieaanvraag voor dit project geschreven en begeleid tot uiteindelijke indiening.

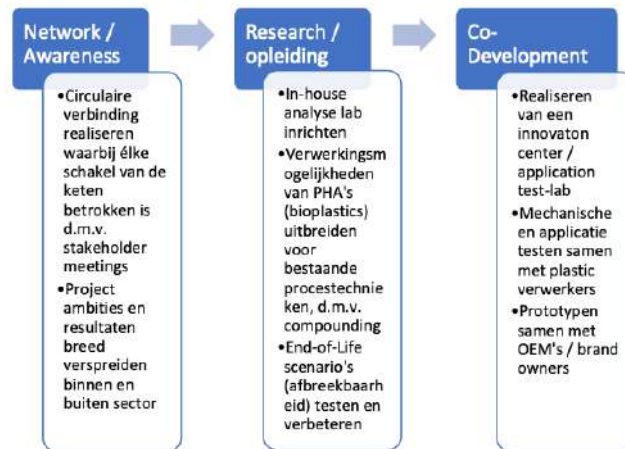
Helian Polymers richt zich met dit project op deze voor de regio zo belangrijke sector (de maakindustrie), om deze sector te helpen bij de huidige materiaaltransitie naar een circulaire economie, middels biobased / biodegradable materiaal oplossingen. Daarbij liggen er duidelijke cross-overs naar de sector Agro / Tuinbouw en ook Chemie. Het project draagt bij aan zowel innovatiekracht vergroten van de regio, verduurzaming, alsook het aantrekken van (internationaal) talent naar de regio.

Het project richt zich op de opbouw van een Bioplastics Expertise Centre,

Waarbij 3 pijlers centraal vorm krijgen:

- 1) Bij elkaar brengen ketenpartners en cross sector kandidaten (Network Building and Awareness Creation)
- 2) Opbouwen en delen van kennis (Research + opleiding)
- 3) Bieden van faciliteiten (Co-Development), om productoplossingen te realiseren.

Wat zijn de doelstellingen van het project?

Partners die deel uitmaken van het project

Binnen bovengenoemde doelgroep wil Helian Polymers bewust inzetten op samenwerkingen binnen de regio. Daarbij zijn heel concreet de volgende partners al aangesloten:

- Smurfit Kappa, Roermond (concreet project)
- Hessing (eerste gesprekken)
- Meldon Plastics, Nieuw Bergen (concreet project)
- Frank en Koning (prospect)
- Fossa Eugenia (in gesprek / toepassing afvalstromen)
- Canon Production Printing, Venlo (concreet project)
- Brightlands Chillab, Geleen (diverse projecten)

- TNO / Brightlands Materials Centre, Geleen (diverse projecten)
- AMI-BM (Aachen Maastricht Institute bio based materials), Geleen
- Wicro Plastics, Kessel (concreet project)
- Jalema BV uit Reuver (meerdere projecten)
- Transmare Compounding Roermond (concrete projecten)
- Kellpla Group, Venlo (concrete projecten)

Status per 1/1/24: Project moet nog formeel worden ingediend voor RIA enveloppe 5A (Q1) of 6(Q4).

Rabobank “De Business Versneller”

In 2023 vond de tweede editie van het ondernemersprogramma de Business versneller plaats. Tijdens dit programma doorlopen deelnemende ondernemers onder begeleiding van inspirerende coaches in zes interactieve bijeenkomsten een concreet en praktisch programma. Hierin staat de eigen praktijk en het leren van collega-ondernemers centraal.

Het programma geeft ondernemers de nodige handvaten om de uitdagingen en kansen die op ze afkomen beter aan te pakken. Denk hierbij aan verduurzaming en digitalisering, maar zeker ook aan de toenemende krapte op de arbeidsmarkt.

Dit is een initiatief van de Rabobank en wordt gesteund door Keyport, ESZL en Crossroads Limburg.

Taskforce versnelling innovatie stalsystemen

Voor de varkenshouderij geldt dat op ketenniveau hoge reductiepercentages mogelijk zijn. In de ketenscenario's is hierbij

ook gekeken naar het centraal vergisten en verwerken van de mest op een locatie met 250.000 ton drijfmest aanvoer. De verwerking bestaat hierbij uit het produceren van een 5%N-concentraat een 5%K-concentraat en mestkorrels. Wat opvalt is dat de combinatie van dagontmesting en snelle verwerking op ketenniveau vergelijkbaar of hoger scoort dan het inzetten van een luchtwasser op de stal.

- Aanpak via goed ondersteunde en ingerichte Fieldlabs als spil voor transitie t.a.v. innovatie, communicatie en draagvlak
- Met bijdrage vanuit ministerie LNV is er een pilot op Zevenellen uitgevoerd met 6 IV-bedrijven met 13 locaties uit Peel en Maas, Weert, Leudal & Nederweert
- conclusie: productie van groengas is financieel zeer interessant echter probleem is dat het vergunningentraject dan opnieuw opgestart moet worden (duur 8 jaar).
- Haalbaarheidsstudie naar productie groengas is afgerond. Financieel aantrekkelijk echter dan moet vergunningsprocedure opnieuw opgestart worden (ca. 8 jaar)
- Op dit moment vinden verkennende gesprekken plaats met andere bedrijven op Zevenellen om de groengas productie voor hun rekening te nemen.

KIRI-Tree

In Noord en Midden-Limburg is een project rondom de aanplant en oogst van Kiri-bomen opgestart, waarbij Crossroads en Keyport samenwerken. Als triple-helix-organisaties zien we dit project als de uitgelezen kans om samen te werken met de Fieldlabs en een groot deel van de onderzoeken/monitoring daarin samen op te pakken. Dit project vereist in essentie een multidisciplinaire aanpak (meerdere onderwijsinstellingen en meerdere niveaus) alsmede een

langjarige samenwerking met ondernemers. Dit is geen eenmalig-smal onderzoek, maar vergt langjarige investering en samenwerkingen om dit project naar een succesvol einde te brengen. Met de resultaten van dit project hebben toekomstige projecten een grote voorsprong en kan de teelt van Kiri-bomen voor de gehele regio worden geproduceerd.

- Nieuw concept met snelgroeïende houtsoort met in eerste instantie als 2e verdienmodel voor biologische pluimveebedrijven. Wordt komend jaar uitgebreid naar andere bedrijfstypen.
- In samenwerking met HAS aanvraag procesmiddelen ingediend en beschikt bij LIOF voor de monitoring van het project (0-meting, effect CO2/stikstof, effect dierwelzijn kippen, kwaliteit grondwater).
- Op dit moment wordt 40 ha aangeplant bij 7-tal bedrijven in Noord- en Midden-Limburg. Daarnaast heeft loonwerker uit

Maasbree machine ontwikkeld met in een werkgang mechanische aanplant (incl. satelliet) met aanleg druppelirrigatie.

- Minister van der Wal heeft op 12 juni de eerste boom aangeplant op bedrijf van Paul Smolenaers in Nederweert.
- Voor 2024 staat inmiddels 300 ha in Zuid-Oost Nederland aangeplant waarvan een substantieel deel in Noord-Limburg. Sommige percelen zijn in combinatie met aanplant van miscanthus.
- Er zijn twee MKB-bedrijven die inmiddels een afname garantie hebben geboden voor de afname van het eerste hout in 2029.
- Er is de verbinding gemaakt met het programma Building Balance. Via Innovatief Platteland en PiO Weerterland worden ondernemers hierover geïnformeerd.

Circulaire varkenshouderij

In dit project vervult Crossroads een voortrekkersrol in de transitie richting een circulaire, duurzame varkenshouderij. Dat is de ambitie die de regio's Noord- en Midden-Limburg hebben geformuleerd in het programma 'Het Circulaire Varken'. Naast het samenstellen van een 'koplopersgroep' met varkenshouders, worden er masterclasses opgezet. In het vervolgtraject haken ketenpartijen aan. „*Niet alle kosten kunnen op het bordje van de varkenshouder worden gelegd.*” Varkenshouders willen serieuze vervolgstappen zetten op weg naar een circulaire voedselketen. Het vinden van een duurzaam verdienmodel en betrouwbare ketenpartners is daarbij de grootste uitdaging. Het Circulaire Varken gaat varkenshouders de komende tijd faciliteren bij het maken van die keuzes.

- Omschakeling reguliere varkenshouderij naar meer circulair. Doel concreet omschakelen van 10-tal bedrijven met een perspectiefvol verdienmodel. IBP subsidie beschikt.
- Trekker: Nijssen Company i.s.m. gemeente Peel & Maas (pervoerder), EAA & ketenpartners (w.o. Rabobank).
- Project is in uitvoering en plan van aanpak is door de opdrachtgevers goedgekeurd. Er is inmiddels via Crossroads een loket op de Brightlands Campus Greenport Venlo.
- Het werkgebied wordt opgeschaald naar de gehele Peelregio (Brabant-Limburg).
- Beeldvorming bij Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna Ministerie LNV) omtrent circulaire varkenshouderij is anders dan in de praktijk ervaren wordt. Circulaire varkenshouderij wil niet zeggen kleinschalige varkenshouderij. Om die reden is vanuit het project 12 inhoudelijk betrokken ambtenaren vanuit Ministerie LNV deel genomen voor bezoek aan enkele circulaire varkensbedrijven in de Peelregio.
- Doel van de bijeenkomst was om ambtenaren van het Ministerie LNV:
 - Een goed beeld te geven wat een circulaire varkenshouderij precies is.
 - Te informeren over de stappen die de regio, onderwijs en ondernemers zetten om duurzame voedselsystemen te creëren.
 - Terug naar Den Haag te sturen met een frisse kijk op wat het Rijk kan doen om circulaire varkenshouderij te stimuleren.
- 3 succesvolle bijeenkomsten geweest met 30-tal geïnteresseerde varkenshouders om deel te nemen aan het project. Doel is om serieuze vervolgstappen te zetten op

weg naar een circulaire voedselketen. Het vinden van een duurzaam verdienmodel en betrouwbare ketenpartners is daarbij de grootste uitdaging.

Agricycling Limburg

- Coöperatief sluiten van de kringloop met lokale groenstromen.
- Belangrijk onderdeel is het maaisel afkomstig van bermen te gebruiken als compost. het maaisel wordt in een zogeheten 'ril' bij de boerderij gelegd. Daar krijgt het 8 weken de tijd om te transformeren naar compost. het omzetten gebeurt met speciale machine die daarvoor is gehuurd van proefstation Vredepeel.
- Afgelopen jaar een pilot gelopen in gemeente Weert. Deze is geëvalueerd. Komend jaar wordt de pilot uitgebreid naar Leudal en Nederweert terwijl er gesprekken lopen met Peel & Maas en gemeente Venlo voor uitvoering in 2024.
- Vanuit LIOF een financiële bijdrage ontvangen voor het opzetten van een provinciale coöperatie. Dit naar het voorbeeld van provincie Friesland. Hiervan wordt ook de projectleider betaald.
- Project past helemaal in de visie om te komen tot kringlooplandbouw en het sluiten van regionale kringlopen.

Circulair bouwen

Onder de regie van EnZuid hielp Crossroads mee met het inrichten van het programma Circulair Bouwend Zuid-Nederland. Dit programma wil de transitie naar een circulaire en duurzame bouw aanjagen. Een circulaire en duurzame aanpak voor de bouw biedt antwoorden op de grote bouwopgave in Zuid-Nederland in relatie tot uitdagingen op het gebied van duurzaamheid (klimaat, energie en grondstoffen) en ruimte (lucht, water, bodem en natuur). Het programma wil vraag en aanbod bij elkaar brengen, nieuwe ecosystemen (coalities) ontwikkelen, belemmeringen wegnemen en meerdere ontwikkelroutes stimuleren. Dit doet het programma voor en vanuit Zuid-Nederland met perspectief op nationale en grensoverschrijdende samenwerking.

Met de voorgestelde aanpak kan deze transitie naar een circulaire en duurzame bouw aangejaagd worden met de triple helix-regio's en de provincies in Zuid-Nederland. De bedrijven, regionale overheden en kennisinstellingen, ROM's en de clusters circulaire bouw staan hierbij centraal met aanhaking bij lopende programma's en landelijk beleid. Met deze samenhangende netwerksturing kan een verdere ontwikkeling van reeds voorbereide projecten tot subsidieaanvragen worden gerealiseerd en transities voor een duurzame en circulaire bouw gestimuleerd worden.

Lees alles over de aanpak, de thema's, de deelnemers en het programmateam om contact mee op te nemen om aan te haken op de door ENZuid gelanceerde site [circulairbouwend.nl](https://www.circulairbouwend.nl).

Status: gaat lopen in 2024

Human Capital

Regionale branding & Human Capital

Het eerste beschikte project uit het Maakprogramma gericht op het creëren van een imago voor de Noord-Limburgse maakindustrie en een bijdrage te leveren aan aantrekken, behouden en ontwikkelen van human capital voor de maakindustrie in de regio. Dit in samenwerking met het Land van de Makers.

Crossroads heeft de subsidieaanvraag voor dit project geschreven en begeleid tot uiteindelijke goedkeuring/beschikking. Twee interessante resultaten zijn de totstandkoming van een projectgroep Human Capital en Collegiale in- en uitleen van technische gekwalificeerd personeel.

Projectgroep Human Capital

het aanbod aan arbeidskrachten zal komende jaren nog verder dalen. Het aantal mensen dat (technische) vakopleidingen volgen neemt af. Dit gaat bedrijven problemen opleveren:

- Onderling concurreren om de beschikbare mensen
- Personeel zal tegen salarissen boven marktniveau weggekocht worden.
- Dat legt naast productieve ook financiële druk op organisaties.

Om groei te realiseren voor bedrijven in de maakindustrie in Noord-Limburg is het essentieel om met de krappe arbeidsmarkt goed personeel te behouden en aan te trekken voor de regio.

Mogelijke angst om met elkaar te concurreren voor de talenten moet plaatsmaken om de krachten te bundelen om er gezamenlijk op langere termijn van te kunnen profiteren.

Het is van belang om samen te gaan werken en te laten zien wat wij als Land van de Makers te bieden hebben én wat de regio te bieden heeft.

Collegiale in- en uitleen van technisch gekwalificeerd personeel

Doelstellingen:

- Werkaanbod en personeelsbezetting afstemmen tussen de deelnemende bedrijven.
- Behoud van personeel, kennis en vaardigheden in mindere tijden.
- Snel beschikbaar, kwaliteit, aantrekkelijk tarief.
- Voor de medewerkers: afwisseling, medewerkers die duurzamer inzetbaar zijn, baan zekerheid, stabielere toekomst.
- “Blik in een andere keuken”, procesverbetering, ontwikkeling van medewerkers.

Belangrijk:

- Geen uitzonderingsconstructie, maar stabiele afspraken.
- Detacheringsovereenkomst.
- Geen overname behoudens werk naar werk traject.

Regio in je Rugzak

Regio in je Rugzak ondersteunt leerlingen bij het maken van hun keuze voor een vakgebied. Dat doen de leerlingen door onderzoek te doen naar het eigen DNA en door het opbouwen van een netwerk binnen het werkveld. Enerzijds kijken leerlingen naar: Wat vind ik leuk? Waar ben ik goed in? Dat DNA wordt gekoppeld aan kenmerken van regionale werkgevers. Zo lopen leerlingen mee bij bedrijven om erachter te komen of ze de zaken die ze leuk lijken ook daadwerkelijk leuk vinden. Terwijl ze dat doen, bouwen ze een netwerk op in het werkveld. Regio in je Rugzak faciliteert die verbinding. Middels Crossroads meets Regio in je Rugzak verbindt Crossroads ondernemers, onderwijs en overheid op de human capital opgave. Want voor regio Noord-Limburg is het van

essentieel belang talent aan te trekken en te behouden. Het project is een onderdeel van de Regio Deal.

Wat hebben we gedaan / wat doen we?

- Uitwerken beschikking Provincie
- Vastleggen samenwerking partners
- Opzetten kick-of bijeenkomst
- Periodiek overleg projectmanagement
- Contacten onderwijspartners

Agro Limburg Leeft

AgroLeeft heeft als missie om ondernemers en studenten samen te brengen om een gezonde en mooie toekomst te creëren. Het doel is

topmedewerkers op de arbeidsmarkt te brengen die samen met vooruitstrevende topondernemers aan de slag kunnen.

- Gezamenlijk subsidieaanvraag met deelname vanuit Rijk, provincie, Crossroads, Keyport en bedrijfsleven.
- Crossroads en Keyport hebben naast een inhoudelijke bijdrage aan de aanvraag, deel genomen aan de pitch voor vertegenwoordigers van min. OC&W. uiteindelijk is in april de definitieve beschikking gekomen vanuit het Rijk
- desondanks is het project al op 1 juli 2023 opgestart en is nu in uitvoering
- inmiddels zijn diverse ondernemers doorverwezen naar het project.

Veredelingsnetwerk

- Van de 10 grootste zaadveredelingsbedrijven in de wereld zijn 8 gelegen in Nederland. Van die 8 liggen er 5 zaadveredelingsbedrijven in Noord- en Midden-Limburg.
- Vier innovatieve Limburgse veredelingsbedrijven hebben besloten samen te gaan werken onder de noemer Veredelingsnetwerk Limburg.
- Primair doel is om zichzelf aan de sector en de arbeidsmarkt te kunnen presenteren. Het gaat om Bejo, Novisem, Limgroup, BASF(Nunhems).
- Vanuit het EAA zijn we aangesloten vanwege toegang tot netwerken en maken van nieuwe verbindingen.

Zorg & Wonen – Langer Gelukkig Leven

Dit is het derde project uit het Maakprogramma van het thema New Technologies. Crossroads heeft de subsidieaanvraag voor dit project geschreven en begeleidt tot uiteindelijke indiening.

Het project richt zich op de ontwikkeling van hoogtechnologische kosten-efficiënte woningen die gelukkig wonen in een veilige omgeving en zorg combineren. Woningen die bijdragen aan de kwaliteit van leven van zowel de patiënt alsook haar kinderen en verzorgers. De woning is een thuis voor de bewoner, geen verpleegruimte. De woning is een aanvulling op het leef- en woongenot van de bewoner. De woning is een aanvulling op de werkzaamheden van de zorgverleners. De woning ontlast en verrijkt de zorgverlener bij zijn taken. De woning is daarom slim en voorzien van technologie die ontzorgt, bewaakt en ondersteunt. De woning straalt duurzaamheid uit in al haar haarvaten. De woning en haar technologie is geen doel, maar een middel om langer gezond en gelukkig te wonen in een omgeving die als thuis voelt.

Partners

Technologie, bouw en materialen:

- Stogger Engineering BV - Panningen
- ArmaCell - Cappelen, België

- Romar-Voss – Roggel
- Rexel Installatietechniek – Venlo
- Brentjes bouwproducten – Haelen
- Vorstermans Klimaat & Installatie – Meijel

Domeinkennis en markt:

- Zorggroep Noord-Limburg
- Enovation Group – Eindhoven

Enablers:

- Positieve gezondheid – Veilingterrein Venlo

Onderwijs:

- TU/e Eindhoven – dr. Maxi Mohammadi
- Tu/e Eindhoven – dr. Maarten Steinbuch
- ROC-Gilde. Hier zouden we graag een samenwerking mee starten, maar er is nog geen contact geweest.

Status per 1/1/24: Project is afgekeurd door de regio.

Health System

Dit project gaat over het ontwikkelen van een systeem waarmee we de gezondheid van de dieren kunnen traceren en kunnen sturen op gezondheid van individuele dieren. Een gedeelte van het Health System (o.a. de Health Injector) is reeds ontwikkeld. Met behulp van dit project willen we het Health System verder gaan ontwikkelen en diverse features gaan toevoegen.

- We kunnen nu al het dier volgen van geboorte tot aan de slachtlijn en hiermee vooral sturen op gezondheid van het individuele dier.
- In dit project willen we ook het welzijn per individueel dier vastleggen en de milieudruk, ammoniak en carbon footprint

per bedrijf gaan vastleggen. Dit kunnen we digitaliseren in beginsel richten op varkenshouders, maar vervolgens wordt de doelgroep uitgebreid naar de kalveren, schapen, geiten en runderen.

- De ambitie is om het project Europees uit te bouwen, dit gaan we doen via de slachthuizen en supermarkten.
 - De traceability van de productie van varkensvlees wordt in beeld gebracht: van geboorte tot en met de supermarkt.
 - De gegenereerde data (nieuwe data waarover de keten nu nog niet beschikt) helpt de veehouder de gezondheid te sturen van het vee.
 - Ook zijn zij met deze data in staat om de milieudruk te managen en deze te verlagen.
- Partners in het project
 - Thijssen-Drost, Leunen
 - Nijsen Company, Veulen
 - Centrico Veevoerders BV, Oss
 - Inther Group, Venray
 - Connecting Agri & Food, Uden
 - Lintjeshof, Nederweert
 - Metric Injection Molding Solutions BV, Oostrum
 - WUR, Wageningen
 - Brand Qualitätsfleisch (BRD – Niedersachsen),
 - Rabobank
 - Crossroads/Keyport

Kennisdeling en innoveren

FoodNL 2023

Als Crossroads zetten we namens de regio Noord Limburg en Keyport in op Public Affairs richting de nationale en vooral de Europese overheid. Voor wat betreft Europa doen we dat samen met de regio's Food Valley en Agrifood Capital onder de noemer van FoodNL.

Wij concentreerden ons als FoodNL de afgelopen jaren vooral op het genereren van bekendheid voor onze samenwerking, inhoudelijke speerpunten kenbaar maken en participeren in bestuurlijke en ambtelijke netwerken in het Brusselse. Naast het zichtbaar zijn in netwerken richten we ons ook op beleidsbeïnvloeding en fondsenwerving.

Het afgelopen jaar zijn de twee speerpunten "Voeding en Gezondheid" en "Eiwittransitie" verder uitgewerkt in de vorm van ambities, doelen en "one pagers" waarmee we de boer op kunnen in Europa om samenwerking te zoeken en zo aan te sluiten bij de ambities van onze bedrijven. Hiervoor is onder meer in januari de Grüne Woche in Berlijn bezocht, alwaar onder meer is gesproken met de staatssecretaris van landbouw van Roemenië en diverse bedrijven. Het contact met Roemenië heeft geleid tot een uitwisseling in Brussel bij de Permanente Vertegenwoordiging van Roemenië in Europa (mrt '23) en tot een bezoek van de

handelsattaché aan onze regio (sept '23). Thema's zijn circulaire varkenshouderij, nieuwe (eiwitrijke) teelten en onderwijs. Op de Grüne Woche is ook contact gelegd met het ministerie van LNV, dit heeft geleid tot een bezoek van ruim 10 beleidsambtenaren aan onze regio om bijgepraat te worden over de ontwikkelingen rond circulaire varkenshouderij (juni '23). Zij hebben gezien dat ondernemers in de regio al flinke stappen hebben gezet richting duurzame productie. Zie hiervoor de samenvatting van 2 minuten: [Bijeenkomst Het Circulaire Varken on Vimeo](#)

In oktober heeft een flinke FoodNL delegatie deelgenomen aan de Europese Week van Regio's en Steden (EWRC). Naast de verschillende netwerkevents is inhoudelijk met Europarlementariërs,

de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging en het Comité van de Regio's gesproken over de ontwikkelingen in het Europese landbouwbeleid en duurzame voedselsystemen. Ook is kennisgemaakt met andere Europese Agrofood regio's, zijn de thema's "voeding en gezondheid" en "eiwittransitie" gepitched en zijn mogelijke samenwerkingen besproken. In november en december zijn de voorbereidingen gestart voor wederom een bezoek aan de Grüne Woche in 2024; naast een bestuurlijke delegatie is het bedrijfsleven in de Limburgse delegatie goed vertegenwoordigd.

Lean Academy

Dit is het eerste project uit het Maakprogramma van het thema Procesverbetering. Crossroads heeft de subsidieaanvraag voor dit project geschreven en begeleidt tot uiteindelijke indiening.

De regio Noord-Limburg werkt aan het realiseren van een brede gezondheid waarin ondernemerschap, innovatie en duurzaamheid wordt gestimuleerd. Verwoord in het Actieprogramma Maakindustrie[is 'Procesverbetering' in de maakindustrie aangemerkt als een van de vier belangrijkste bedrijfsversterkende thematieken waarop moet worden ingezet met als doel: concurrentie voor te kunnen blijven, mee te kunnen blijven doen op wereldniveau, maakindustrie voor de regio te behouden en te versterken, nieuw talent te kunnen aantrekken en bestaand talent langjarig in de regio kansen te geven.

Procesverbetering in de Noord-Limburgse maakindustrie is van vitaal belang. Het betekent niet per definitie dat de maakindustrie meer moet gaan maken, maar datgene wat gemaakt wordt, efficiënter, slimmer en kosteneffectiever moet gebeuren.

Procesverbetering omvat het beheersen van processen, het verbeteren van de kwaliteit die dit voortbrengt en het verlagen van

de bij het proces behorende kosten. Het verbeteren van processen gebeurt door risico's te analyseren en managen, verspilling te elimineren en systematisch de problemen te adresseren. Ook een analyse hoe producten de diverse processen, vanaf de klantvraag tot aan het verlaten van de fabriek, doorlopen en hoe deze stap voor stap worden aangestuurd draagt hier aan bij. Het doel: efficiëntere en effectievere processen en uiteindelijk een hogere klanttevredenheid. De Lean manufacturing-methode is binnen het domein een van de succesvolste methodieken om bovenstaande te adresseren.

Canon Production Printing te Venlo, (voormalig Océ Technologies BV) vanaf nu CPP, is als grootste maakbedrijf in de regio voorloper in het optimaliseren van hun eigen (productie)processen. Samen met haar partners (o.a. Toyota) heeft Canon de kennis van het Lean Gedachtengoed omarmd en de afgelopen decennia vervolmaakt. Waar in het verleden bij CPP in Venlo vooral interne opleidings-, scholings- en verbetertrajecten werden gedaan, wil CPP nu ook andere (maak)bedrijven in de regio de kans geven om de slimmer, efficiënter en effectiever te gaan produceren. Met het openstellen van de Lean Academy voor derden, zet CPP een grote stap naar regionale samenwerking en versterking van het ecosysteem. Het is geen doel van CPP om dit commercieel te exploiteren.

De Lean Academy is een structuurversterkend kennisintensief instrument binnen het Actieprogramma Maakindustrie. Crossroads Limburg heeft in deze een belangrijke makel-schakel-rol om ervoor te zorgen dat verbinding naar de regio, andere maakbedrijven en het onderwijs wordt geborgd.

Deelnemende partijen:

- Alle leden LvdM
- Tu/e, Fontys

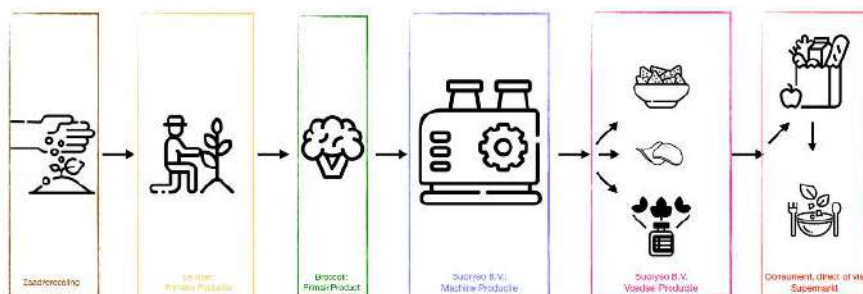
- 40 maakbedrijven uit de regio

Status per 1/1/24: Project moet nog formeel worden ingediend voor RIA enveloppe 5A (Q1) of 6(Q4)

Sustainable Food Processing

Het eerste project uit het Maakprogramma van het thema New Technologies Crossroads heeft de subsidieaanvraag voor dit project geschreven en begeleidt tot uiteindelijke indiening.

In het project Sustainable Food Production staat kennis en kennisinfrastructuur-ontwikkeling rondom primaire productie, verwerking van primaire productie tot houdbare producten en ontwikkeling van nieuwe voedingsmiddelen centraal. De scope betreft de gehele keten van veredeling via verwerking tot gezondheidseffecten bij verschillende doelgroepen door consumptie van innovatieve voedingsmiddelen. Zie Figuur 1.

In deze keten worden nieuwe kansen gecreëerd voor boeren, new-food ontwikkelaars en supermarkten. Nieuwe kansen en verdienmodellen voor boeren om producten te gaan verbouwen die na verwerking meer opleveren dan traditionele producten.

Reststromen en productdelen (de stam van de broccoli) die nu worden weggegooid, worden waardevol en kunnen worden gebruikt voor de creatie van diverse nieuwe voedingsconcepten. De

ontwikkeling van moderne technologieën en machines maakt het mogelijk voor new-food ontwikkelaars om nieuwe innovatieve producten te ontwikkelen. Chips & snacks, bestaande uit puur primair product, zonder additieven (100% pure broccoli-chip) of sterk geconcentreerd product gecombineerd met toegevoegde voedingsstoffen (paprikakoek verrijkt met eiwit). Onverkochte primaire producten in supermarkten die nu op grote schaal worden weggegooid kunnen worden (her)verwerkt tot houdbare producten die 'na hun shelf-life' tot waarde worden gemaakt in new-food.

Partners die deel uitmaken van het project:

- Van Workum Machinefabriek – Heijen
- Sudryso BV – Venlo
- BASF zaadveredeling – Nunhem
- BioVerbeek teler – Velden
- Retail (Lidl of AH)
- DFI
- Crasstech (telen, distributie – Italië)
- Samenwerkende onderwijsinstellingen o.a. via 4 fieldlabs projecten (HAS, Yuverta, UM, Fontys, ROC)
- LIOF
- Brightlands Campus Venlo.

Het project kent 3 fasen: gezonde product ontwikkeling, duurzaamheid/verdienmodel en flexibele maar arme productie unit. Deze fase kunnen in de tijd gedeeltelijk naast elkaar uitgevoerd worden. Sudryso BV is de trekker van dit project. Zij ontwikkelen de machines om de primaire producten te kunnen verwerken en hebben een eigen gepatenteerde techniek om voedingsproducten te maken.

Status per 1/1/24: Project moet nog formeel worden ingediend voor RIA enveloppe 5A (Q1) of 6(Q4).

Sub-projecten Sustainable Food Processing

Onder begeleiding van Crossroads Limburg is er in het kader van Fieldlabs Noord-Limburg een brainstormsessie geweest om te komen tot 'sub-projecten' die zowel de ondernemer verder helpen alsmede studenten en onderwijsinstellingen kunnen helpen de connectie naar het bedrijfsleven te maken. Onderstaande 'spin' is hoogover de uitkomst van de sessie

In de roze cirkels staat:

- Transport
- Grondstoffen
- Marktpenetratie
- Energieverbruik
- Proces
- Product

Fieldlabs

Leren en groeien doen we samen, want samen staan we sterker. Daarom werken overheid, onderwijs en mkb-bedrijven in Noord-Limburg waar mogelijk samen. Dat doen we binnen vijf verschillende Fieldlabs: ontmoetingsplaatsen waar studenten en bedrijven samen aan de slag gaan met projecten op het gebied van technologie en logistiek, land- en tuinbouw, voeding en gezondheid, grensoverschrijdend ondernemen en circulariteit. De gedeelde

kennis en ervaring binnen de Fieldlabs draagt bij aan het ontwikkelen, behouden en aantrekken van talent in de regio Noord-Limburg.

Crossroads heeft hierin de loketfunctie ingevuld. Daarnaast nemen we deel aan de werkgroep 'Fieldlabs richting verlengingsaanvraag beschikking'. Ook koppelden we het digitaliseringstraject aan de Fieldlab Technological Innovation & Smart Logistics.

Insect Valley 2.0

Voldoende voedsel vraagt, met een groeiende wereldbevolking, ook om een groei van eiwitproductie. Hierbij komt de vraag om naast dierlijk ook vooral te kijken naar andere, alternatieve bronnen van eiwit zoals plantaardige eiwitten en insecteneiwit. Insecten zijn natuurlijk ook dieren maar worden reeds gebruikt als diervoer en gelukkig ontstaan hier vanuit de Europese regelgeving ook steeds meer mogelijkheden voor.

- Ondernemers kennis maken met de mogelijkheden die insecten kunnen bieden bij eiwittransitie. inmiddels is vanwege financiering vanuit investeringsagenda de doorstart gemaakt.
- Voortbouwend op de investering (2018 -2021) van Provincie Limburg in IVE 1.0 en de regio in het kader van "Limburg eiwitrijk" en "De Gezondste Regio".
- Op 11 juli is het project met bijeenkomst met ondernemers en ketenpartijen van start gegaan.
- EAA zit in begeleidingsteam om dit project te kapitaliseren op de Brightlands Campus in Venlo succesvol opgebouwde en er een regionale vereniging of coöperatie van en voor insecten ondernemers van maken.

Aspergegilde Noord & Midden-Limburg

Van oudsher is Limburg zeer bekend met de teelt van asperges. De lichte en droge zandgronden vormen een zeer geschikte basis voor het telen van asperges. Met name Noord- en Midden-Limburg hebben zich de afgelopen decennia ontwikkeld tot hét aspergegebied van Nederland. Aspergegilde Limburg draagt eraan bij om deze positie naar de toekomst toe te borgen en verder uit te bouwen.

- Telers, veredelaars, mechanisatie, toeleveranciers en overige partners werken binnen Aspergegilde Limburg samen en hebben zich de volgende doelen gesteld:
 - Belangenbehartiging voor de aspergesector
 - Kennisdeling en het ontwikkelen van een netwerkomgeving
 - Het stimuleren van generieke aspergepromotie
- Initiatief voor samenwerking van 25 bedrijven in Noord- en Midden-Limburg welke een bijdrage hebben ontvangen van investeringsagenda Noord-Limburg.
- Op dit moment is onder leiding van Drops gestart met:
 - Samenwerken aan een gezonde en duurzame toekomst van de Limburgse aspergesector
 - Promotie van het gezonde product asperges en het stimuleren van de (regionale) consumptie ervan
 - Stimuleren kennisdeling en innovatie door faciliteren netwerkomgeving. daarbij is de verbinding gemaakt met Brightlands Campus Greenport Venlo.

Netwerk regionale agrarische accountmanager

4 bijeenkomsten per jaar: doelstelling is 3-ledig

- elkaar informeren over de actualiteit binnen de eigen gemeente c.q. eigen ondernemers

- kennisdeling van nieuwe initiatieven, regelingen of instrumenten
- organiseren van bedrijfsbezoeken om bij elkaar “in de keuken kijken”

AgriFoodcommunity

- Supply Chain Valley AgriFood bouwt met Yuverta, Keyport en Crossroads aan een AgriFood Community 2.0. Vanuit het keten denken in de gehele keten willen deze partijen graag met anderen een bijdrage leveren en ondersteuning bieden aan oplossingen voor de uitdagingen in de gehele agrofood keten.
- We worden een “food breed” platform, met een view over de gehele keten en met het oog op de Euregio.

- In de AgriFood Community bieden we ondernemers de komende jaren een interessant programma aan dat ingaat op diverse actuele thema's in de AgriFood keten.

Werkgroep “het versnellingsakkoord”

- De 13-koppige werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers vanuit stichting Natuur & Milieu, ministerie van LNV, EZK en I&W, IPO, bouwend Nederland, LTO en WUR, ging in gesprek met 4-tal melkveehouders (Swartbroek, Kelpen-Oler, Sevenum, Velden)
- Aan de hand van een 4-tal toekomstscenario's (biologisch; natuur inclusief; hightech en korte keten) werd het gesprek gevoerd over een hoopvol perspectief voor de regionale melkveehouderij.

Aanvraag Regiodeals

Voor Noord Limburg input geleverd voor de aanvraag regiodeal; accent ligt hierbij op circulariteit en innovatie.

Organisatie

Verzelfstandiging

Naast de projecten zijn we binnen Crossroads het afgelopen jaar veel bezig geweest met onze interne organisatie. De verzelfstandiging was daarin een van de grootste transitie. Waar een aantal zaken voor nodig waren/zijn:

- Inrichting stichting
 - inschrijven bestuurders bij KvK
 - overnemen secretaris-rol
 - opzetten/uitvoeren periodieke rapportage
 - omzetten contracten
 - inrichten ICT
 - administratie
 - inrichten financiële administratie
 - contracteren administratiekantoor voor uitvoering financiële administratie
- Aanvraag bankrekening
- BTW
 - verkrijgen BTW-nummer
 - toepassing transparantiemethode verwezenlijken
- Beschikking Regiodeal
 - omzetting van gemeente Venlo naar stichting
 - verlenging tot en met 2024
 - voortgangsrapportage schrijven
- ANBI status
 - aanvragen status
 - overleg fiscus
 - aanpassen statuten
 - aanpassingen website

Innovatieve Ontwikkelagenda 2024-2027

Om richting te krijgen van de betrokken partijen hebben we een participatief proces doorlopen om de Innovatieve Ontwikkelagenda van 2024 – 2027 vast te stellen. Dit proces hebben we onder leiding van Max Herold, expert op het gebied van open multi-stakeholder beleidsontwikkeling, vormgegeven en uitgevoerd.

Uitvraag

We zijn gestart met een uitvraag via GDR. Dit is een programma waarin mensen vragen kunnen beantwoorden en vervolgens ook op elkaars antwoorden kunnen reageren. Hierin hebben we samengevat de volgende vragen gesteld:

- Wat zijn thema's die spelen?
- Wat zijn concrete acties die Crossroads kan oppakken?
- Op welke manier zou jij willen samenwerken met Crossroads?

Deze vragenlijst is uitgezet onder ons netwerk binnen de overheid, onderwijs en ondernemers, de ondernemersverenigingen en via social media.

Analyse en uitwerking

Daarna is alle input geanalyseerd en gecodeerd per onderwerp. Deze onderwerpen zijn waar mogelijk samengevoegd en hieruit kwamen een aantal belangrijke thema's. Die thema's met bijbehorende input zijn gestructureerd en verwerkt als lopende teksten voor in het routeplan.

Vormgeving

Daarna is de lopende tekst verwerkt naar een publieksversie die opgemaakt is.

Evenementen

Bezoeken

Daarnaast zijn het afgelopen jaar de banden versterkt met de ondernemersverenigingen door met elke club het gesprek aan te gaan.

Dezelfde soort gesprekken zijn ook gevoerd met de wethouders en ambtenaren economische zaken van alle gemeenten in de regio Noord-Limburg.